

Bài 1: Chính sách công và tư duy phản biện

Nhập môn chính sách công
và phân tích thể chế

Nguyễn Xuân Thành
T10/2015

Chính sách công là gì?

- **Chính sách công** là hành động (hay không hành động) của nhà nước đối với các vấn đề của quốc gia hay vùng lãnh thổ
- **Vấn đề chính sách công** xuất hiện khi xã hội không chấp nhận hiện trạng bất cập của một chính sách nào đó, và do vậy cần sự can thiệp (hay từ bỏ can thiệp) của nhà nước.
 - Thực trạng bất cập?
 - Cơ sở cho sự can thiệp của nhà nước?
 - Khả năng thành công nếu can thiệp?

Phân tích chính sách công

- **Dunn:** *Phân tích chính sách* là một quy trình điều tra mang tính đa ngành được thiết kế nhằm tạo ra, đánh giá một cách phê phán, và truyền đạt thông tin giúp cho việc hiểu và cải thiện chính sách trong một bối cảnh nhất định.
 - Định hướng theo vấn đề chính sách thực tiễn
 - Đa ngành để thích hợp với bản chất phức hợp của vấn đề
 - Thực chứng và/hoặc chuẩn tắc
 - Được đặt trong một bối cảnh nhất định
- **Weimer và Vining:** *Phân tích chính sách* là hoạt động tư vấn cho khách hàng liên quan đến các quyết định công và căn cứ vào các giá trị xã hội.
 - Vai trò tham mưu chính sách

Vấn đề chính sách công

- Vấn đề chính sách công là các nhu cầu, giá trị, hay cơ hội cải thiện của xã hội chưa được hiện thực hóa. (Dunn, Chương 3)
- Vấn đề chính sách công xuất hiện khi xã hội không chấp nhận một hiện trạng bất cập nào đó, và do vậy cần sự can thiệp (hay từ bỏ can thiệp) của nhà nước.
 - Thực trạng bất cập?
 - Cơ sở cho sự can thiệp của nhà nước?
 - Khả năng thành công nếu can thiệp?

Tư duy phản biện là gì?

Richard Paul, 1993

- “Là sự suy ngẫm về một đối tượng, nội dung, hay vấn đề - trong đó người suy nghĩ liên tục cải thiện chất lượng suy nghĩ của mình bằng cách khéo léo gia cố những cấu trúc ẩn sau suy nghĩ, và đặt lên đó những tiêu chuẩn về tri thức.”

Như thế nào *không* phải tư duy phản biện?

- “Là sự vội vàng kết luận, hay chấp nhận các bằng chứng, lý lẽ, hay quyết định dựa trên thông tin bề mặt.”
- “Là sự thiếu vắng những tiêu chuẩn về tri thức, như là sự rõ ràng, mức độ đầy đủ, hay cấu trúc mạch lạc.”

Kỹ năng tư duy phản biện

- Làm sáng tỏ vấn đề
- Tập trung vào vấn đề phân tích
- Đặt câu hỏi
- Linh hoạt

Nguồn: Richard Paul and Linda Elder, Learning the Art of Critical Thinking, Rotman Management, Winter 2014

Phương pháp phân tích chính sách công với tư duy phản biện

Xác định vấn đề

Hình thành giả thuyết

Thiết kế thử nghiệm

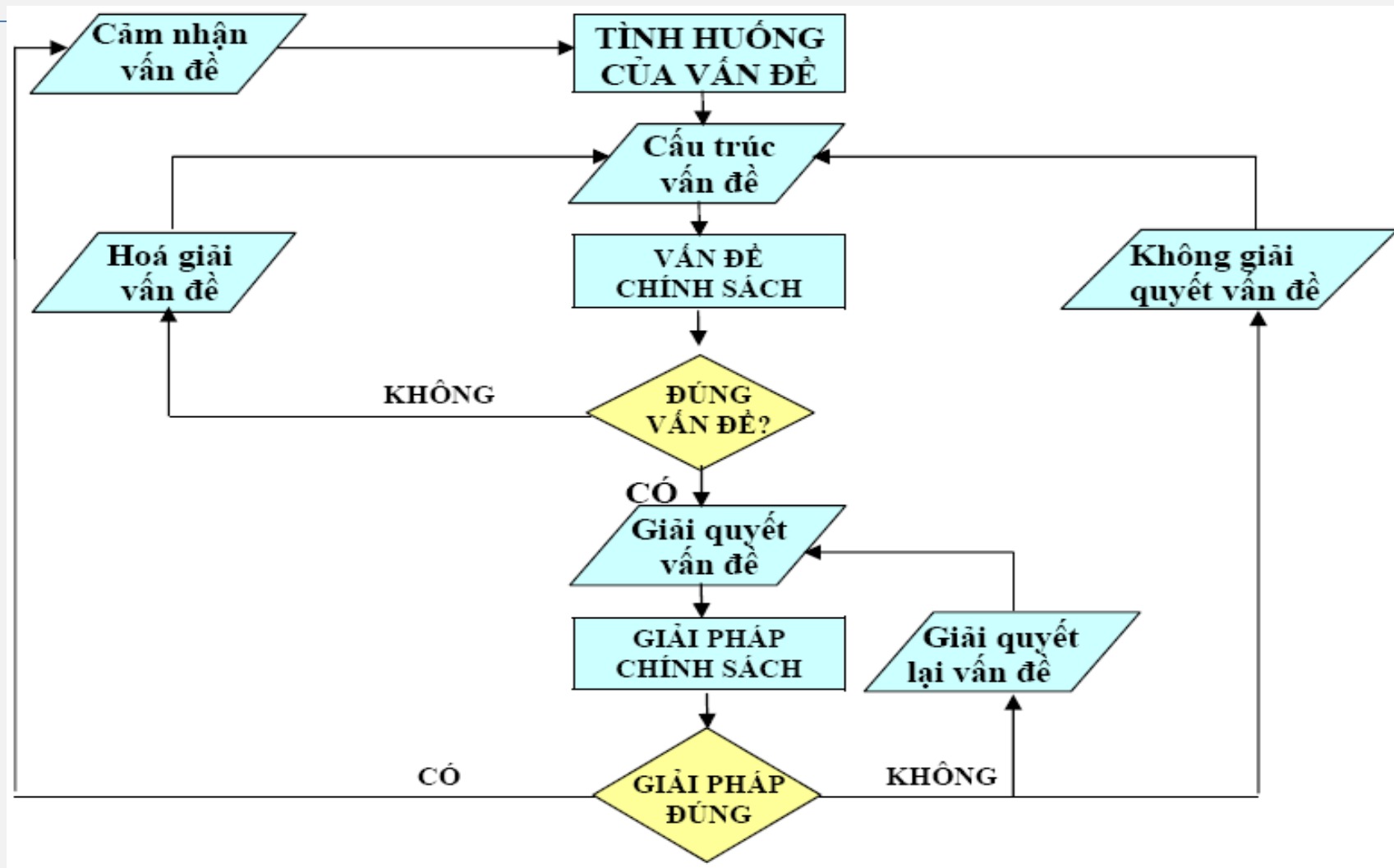

Thu thập và phân tích bằng chứng

Đi đến kết luận

Xác định vấn đề chính sách công

Hai lý do đằng sau khác biệt trong lựa chọn chính sách

- Khác biệt về giá trị:
 - Ví dụ: Phe tự do và phe bảo thủ khác nhau trong vấn đề nạo thai ở Hoa Kỳ
 - Đây là chủ đề của bài giảng tuần 7
- Khác biệt về mô hình:
 - Ví dụ: Các bác sĩ khác nhau trong quyết định mổ hay không mổ đối với trường hợp một em bé bị lồng ruột
 - Đây là chủ đề của bài giảng tuần 2